

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 34

ASIA: _____

Montevideossa olevan lähetystön raportti n:o 1.

Ministeri Orasmaa

Buenos Airesissa 3/1 1938.

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 15.

Buenos Airesi SSA 5 P.NÄ tammi KUUTA 1938.

VIITTAUS: _____ N

P.NÄ _____ KUUTA 19 _____ P.TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

ULKOASIAINMINISTERIÖ

3 / 310 Pal. 38.

28/1-38

9

RYHMÄ

LUKIO

5

634

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Montevideossa olevan lähetystön raportti N 1.

Ministeri Orasmaan pyynnestä lähetystö kunnioittaen myötäliittää Ulkoasiainministeriölle Montevideossa olevan lähetystön raportin N° 1, joka sisältää:

kauppasopimuksemme ratifiointi Uruguayssa.

E. Rasmussen

V.a. Asiainhoitaja.

Montevideo SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 1

Montevideo ssa 3 p:nä tammi kuuta 1938.

Asia: kauppasopimuksemme ratifiointi
Uruguayssa.

ULKOAS	
3	370 Pol. S -38.
28/1-38	9
5	C34

Sen jälkeen kuin olin jouluk. 21 p:nä jättänyt valtuutuskirjeeni presidentti Terralle ja seuraavana päivänä suorittanut protokollan saattamat tervehdyskaynnit saatoin vahitellen aloittaa taalla varsinaisen työskentelyni. Lahinna tulivat taloin kysymykseen kauppasopimuksemme ratifiointiin viivastuminen ja vientiamme kohdanneet valuuttavaikkeudet, joista Puunjalostusteollisuuden keskusliittokin oli askettain Ulkoasiainministeriölle kirjoittanut.

Mitä ensinnakin kauppasopimuksemme ratifiointiin tulee, niin jätti Uruguayn hallitus sitä koskevan esityksensä, kuten lähetystä on aikanaan Ministeriölle tiedoittanut, jo marras-kuussa 1936 edustajakamarille. Sen pitemmälle ei asia ole kuitenkaan edistynyt. Tama vuosi on taalla niinsanottu poliittinen vuosi. Valitaan uusi presidentti, suoritetaan edustajakamarin ja kunnallisneuvostojen vaalit. Ja yhdysvaltalaisen systeemin mukaan se merkitsee suunnan muutoksen tapahtuessa hallituskoneiston täydellistä vaihdosta. Edellinen vuosi omistetaan silloin taalla ku-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ten Argentinassakin niin täydellisesti vaalivalmisteluihin, ettei enää jää aikaa muiden valtion kannalta hyvinkin tärkeiden asiain käsittelyyn. Suomen samaten kuin eraiden toistenkin maiden kauppasopimukset unohtuivat näin edustajakamarin papereihin.

Keskeneräiseksi jääneiden asioiden takia hallitus kutsui kongressin vuoden lopulla ylimääräiselle istuntokaudelle. Sen ohjelma julkaistiin taallaoleskeluni aikana. Siinä ei kuitenkaan puhuttu mitään meidän sopimuksemme ratifiointista. Tuntui kuitenkin siltä, ettei sitä oltu tahallaan jätetty pois ohjelmasta, vaan oli se pikemminkin vain yksinkertaisesti siitä unohtunut. Kun otin asian puheeksi ministeriön Directeur Généralin, ministeri Guillot'in kanssa, lupasi hän heti tehdä voitavansa ratifiointiin kiirehtimiseksi. Samaten ministeriön kaupallisen osaston päällikkö Crucci sanoi esittävänsä, että hallitus liittäisi sopimuksemme ylimääräisen istuntokauden ohjelmaan. Jätin hänelle samalla oman kauppatilastomme mukaiset tiedot Suomen ja Uruguayn välisestä kauppavaihdosta viime vuoden kuluessa. Onneksi ne tällä kerralla olivat alkuperä- ja kulutusmaittain Uruguaylle edulliset, joten osastopäällikkö Crucci oli niihin tyytyväinen luvaten esittää ne edustajakamarille

Kun näin olin saanut ulkoasiainministeriön asianomaisilta virkamiehiltä edellämäinitut lupaukset, menin viimekuun 30 p:nä ulkoasiainministeri Espalterin puheille saadakseni täyden varmuuden siitä, että sopimuksemme ratifiointi to-

della liitetaan ylimääräisen istuntokauden ohjelmaan. Ministeri Espalter sanoi askettain juuri allekirjoittaneensa eraan esityksen, jossa oli puhe myös Suomen kauppasopimuksen ratifiointista. Kun hän ei kuitenkaan ollut aivan selvillä p.o. paperista - hänhan on jo lähes seitsemänkymmenen vuoden ikäinen - kutsutti hän sisään pääjohtaja Guillot'in tiedustellen häneltä tarkemmin asiaa. Herra G. otti silloin ministeri Espalterin kirjoituspyydältä asianomaisen asiakirjan ja voitiin silloin todeta, että se koski samalla keralla sekä Suomen että Japanin sopimuksen ratifiointia. Asia oli siten hoidettu. Kun kongressin ylimääräinen istuntokausi kestää maaliskuun 15 p:vaan, on ilmeistä, että sopimus nyt tulee siihen mennessä ratifioituksi.

Seuraavassa tarkemmin valuuttavaikeuksistamme.

Ministeri Niilo Orasmaa.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 34

ASIA: _____

Montevideossa olevan lähetystön raportti n:o 1.

Ministeri Orasmaa

Buenos Airesissa 14/1 1938.

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 50.

Buenos Airesi SSA 14 P:nÄ tammi KUUTA 19 38.

VIITTAUS: N

P:nÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Montevideossa olevan lähetystön raportti N° 2.

Lähetystö kunnioittaen mystaliittaa Ulkoasiainministeriölle Montevideossa olevan lähetystön raportin N° 2, joka sisältää:

Vientimme valuuttavaikkeudet Uruguayssa.

Ministeri

Kiias Hasuosa

Montevideossa OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

Montevideossa 14 p:nä tammi kuuta 19 38.

Asia: Vientimme valuuttavaikkeudet Uruguayssa.

Ulkomaasiainministeriön 1/310 Pal. 38
1/2-38
5 C34

Olen saanut jäljennöksen Suomen Puunjalostusteollisuuden Keskusliiton Ulkoasiainministeriölle osoittamasta kirjelmästä, jossa ilmoitetaan, että Uruguayssa ei ole myönnetty suomalaisen sanomalehtipaperin ostoihin kuluvaan vuotta varten valuuttaa kuin puolelle päätetyistä kaupoista, joiden kokonaismäärä 1.200 tonnia sekä pyydetään minua Uruguayssa käydessäni tutkimaan näitä vaikeuksia ja keinoja niiden poistamiseksi. Samalla sain Ministeriöltä epävirallisesti kehoituksen esittää mielipiteeni ministerien Procopén ja Walikankaan aikanaan esittämästä ajatuksesta, että olisi tehtävä erityinen valuuttasopimus Uruguayn valtiopankin ja Suomen Pankin kesken.

Puunjalostusliiton Keskusliiton edellämäinittu valitus ei ole suinkaan ainoa, mikä on esitetty vientiamme Uruguayssa kohdanneista vaikeuksista. Vahan aikaisemmin lähetystö sai Ministeriöltä jäljennöksen Insulit-yhtiön samansisältöisestä kirjelmästä. Ja Buenos Airesissa Arabia-yhtiön sikalainen edustaja valitti, ettei Uruguay ole myöntänyt jälkeen vuoden 1932 ensin-

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi _____ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

kaan valuuttaa Arabian tuotteiden ostoihin. Viimeksi suuren englantilaisen Wilson-yhtiön edustaja kavi Montevideossa luonani kertomassa, että hänen liikkeensä ei ole viime aikoina saanut valuuttalupia suomalaisen faneerin ostoja varten.

Aluksi muutama sana yleisestä valuuttatilanteesta Uruguayssa. Se muuttui syksyn kuluessa aikaisempaa melkoista huonommaksi lähinnä johtuen sekä virallisesta että yksityisestä tultauksesta, minkä seuraukset tulivat valittömästi ilmi, kun villan myytikauden alkaessa villamarkkinat, joiden turvissa oli eletty komeasti, odottamattomatta osoittautuivatkin perin haluttomiksi. M.m. Japani, joka edellisena vuonna osti villa suuria määriä, on nyt kokonaan poissa markkinoilta. Paakonsuli Mac Lean kertoi minulle nykyisen presidentin henkilökohtaisena hyvänä tuttavana varoittaneensa tätä jo kesällä liiallisesta optimismista. Syksyn kokemukset osoittivat hänen olleen liiankin oikeassa. Ennen pitkä viiranomaiset huomasivat, että valuuttavarastot oli syöty jopa niin, että ennen vuoden loppua Tasavallan Pankin oli turvauduttava kullatavarastoihinsa. Tuontia alettiin kiristää yhä enemmän ja automobiilien tuonti kiellettiin kokonaan. Uruguayssa samaten kuin Argentinassa auto kuuluu jokaisen tavallisiin varusteihin. Perheillä on kaksi jopa kolmekin autoa. Joulukuussa annettiin uudet valuuttamääräykset - lähetystä on niistä tehnyt erikseen selkoa - , joiden mukaan tuonti tuli vastedes kokonaan riippuvaiseksi ennakkolta hankittavista valuuttaluvista. Vahan sen jälkeen hallitus julkaisi uutta devalvointia koskevan päätöksensä. Se ei kuitenkaan vielä ole tullut voimaan, sillä toistaiseksi ei senaatti ole paa-

tösta vahvistanut. Naissa olosuhteissa ei ole sanottavia toiveita tilanteen huomattavasta helpottumisesta, vaikka vehnasadon sanottiinkin olleen poikkeuksellisen hyvänä, mikä tietää melkoista vehnan viennin lisäystä.

Se tilanne, jossa jouduin omia valuuttavaikeuksiamme kasittelemaan ei siten ollut mitenkään erittäin suotuisa. Etta tilanteemme todella on vaikea, käy selville m.m. viimeisistä valuuttamaarien jaosta. Viimevuoden viimeistä vuosineljännestä koskevassa jaossa Suomi sai vain £.4000.- jaettavan määrän ollessa £.706.000.- ja Saksan saadessa valuuttaa sopimuksen mukaan. Muista maista sai Englanti £.300.000.-, Italia £ 100.000.-, Hollanti, Japani, Ranska, Ruotsi ja Tšekkoslovakia £.50.000.-, Itävalta £. 20.000.-, Tanska £. 10.000.-, Norja ja Unkari £. 5.000.-. Ja kuluvassa tammikuussa, jolloin jaettiin £. 495.000.- ei Suomi saanut mitään. Sen sijaan m.m. Ruotsi sai £. 100.000.-, Tanska £. 30.000.- ja Norja £. 10.000.-.

Sen jälkeen kuin esitettiin edellämäinittu ajatus erikoisesta valtiopankkien keskeisestä valuuttasopimuksesta, on tilanne sikäli muuttunut, että olemme tehneet Uruguayn kanssa kauppasopimuksen, joka kylläkin vielä odottaa Uruguayn taholta ratifioimistaan. Olosuhteita tutkiessani kiinnitin sen vuoksi ensinnakin huomiota siihen, missä määrin meidän asemamme muuttuisi nykyistä edullisemmaksi kauppasopimuksen voimaantulon jälkeen. Käymieni keskustelujen perusteella sain sen käsityksen, että asemamme kylläkin tulisi meille sikäli edullisemmaksi, että siten saavuttaisimme suosituisimman maan aseman. Mutta niin kauan kuin

Uruguay tulee myöntämään valuuttalupia vain uruguaylaisten tuotteiden viennin puitteissa, on saavutettua etua pidettava melkeinpa vain teoreettisena. On nimittäin muistettava, että suurin osa Uruguaysta tapahtuvasta tuonnistamme on epasuoraa tullen maahan valittajamaiden kautta ja hyödyttää valuuttalupien saamisessa lähinnä niitä. Sen vuoksi on mielestäni pidettava puutteena, että kauppasopimukseen ei sisälly mitään määräystä Uruguaysta tapahtuvan tuontimme toteamisesta.

Olisiko meidän sitten tehtävä Uruguayn kanssa samansuuntainen valuuttasopimus, jonka useimmat muut maat ovat kauppasopimuksensa ohessa tehneet Uruguayn kanssa? Kasitykseni mukaan olisi sellainen tehtävä, koska se ensinnäkin takaisi meille tietyn valuuttamaaran ja toiseksi sen avulla voitaisiin sopia keinoista Uruguaysta tapahtuvan tuontimme toteamiseksi. Lisäksi siitä on se etu, että se tulee voimaan heti, joten sen jälkeen ei olla riippuvaisia kauppasopimuksen ratifiointista. Paakonsuli Mac Lean, joka laajojen liiketoimiensa ja henkilökohtaisten suhteidensa vuoksi tuntee erinomaisesti sekä taloudellisen että poliittisen tilanteen, lausui kasityksensä, että on varmaan sitä edullisempää mitä pikemmin sopimus saadaan aikaan. Hän katsoi nimittäin, että olisi hyvä saada se tehdyksi ennen kesakuussa tapahtuvaa presidentin vaihdosta.

Ulkoasiainministeriössä kaupallinen osastopaallikko Grucci huomautti, että näitä sopimuksia ei enää tehdä, kuten ministeri Walikangaskin jo on maininnut, pankkien keskinäisessä Tasavallan Pankki edelleenkin kyllä neuvottelee siitä asialli-

sesti, mutta mahdollisesti se on nyttemmin tehty diplomaattisella noottien vaihdolla. Samalla kehoitti hän minua puhumaan pankin valuuttaosaston päällikön Sr. Silveira Zorzin kanssa.

Pankissa kaydessani Sr. Silveira Zorzi sitten uudisti aikanaan ministeri Walikankaalle tekemänsä ehdotuksen, että Suomelle myönnettävän valuuttakvootin rajaksi vahvistettaisiin 85 % Uruguaysta tapahtuvasta tuonnistamme, jolloin otettaisiin huomioon myös transitotuonti. Kun edeltajani Ministeriölle malliksi lähettämä Uruguayn ja Tshekkoslovakian valinen valuuttasopimus ei mielestäni kuitenkaan vastannut meidän tarpeitamme, pyysin Sr. Silveira Zorzilta asian käsittelyn helpottamiseksi luonnosta tällaista sopimusta varten. Sellaisen hän sitten minulle lähettikin. Kun sekaan ei vielä sellaisenaan ollut mielestäni tuontimme toteamisen suhteen kyllin selvä, täydennettiin sitä eräissä kohdin. Voidaan katsoa, että se tässä muodossa sisältää Uruguayn tarjouksen tällaista sopimusta varten. Lähetän siitä erikseen sekä jäljennöksen että suomennoksen Ministeriölle.

Tässä ei ole sen vuoksi syytä kosketella ehdotusta yksityiskohtaisesti. Mainitsen vain, että edellämäinitun 85 % valuuttamaaran lisäksi siinä taataan sataprosenttisesti valuuttaa teurastamosivutuotteista. Niistä meitä kiinnostavat lähinnä suolet, ihra, tali ja herjakset. Ehdotus sisältää edelleen sen huomattavan myönnytyksen, että Uruguay on valmis tunnustamaan ei vain Hampurin kautta tapahtuvan epäsuoran tuontimme, kuten aikaisemmin oli puhetta, vaan kaikkien transitosatamien kautta. Eräät muut maat ovat ehdotuksen rinnalla sikäli meitä epäedullisemmassa asemassa, että niiden valuuttamaarista menee osa jaa-

tyneiden saatavien suoritukseen, kun sen sijaan me voimme käyttää sen kokonaan vientimme hyväksi.

Se ikävä puolihan tilanteessa kylläkin jokatapa-
uksessa on, että tuontimme Uruguaysta on toistaiseksi ollut var-
sin vähaistä ja että vientimme on riippuvainen siitä. Mutta sa-
ma ikävyys on kaikilla. Ja ehkäpä voidaan löytää keinoja Uru-
guaystakin tapahtuvan tuontimme lisäämiseksi, kun kerran se on
vientimme suotuisan kehityksen edellytyksena.

Liilo O'Hara

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C34

ASIA:

Montevideossa olevan lähetystön raportti n:o 3

Ministeri Orasmaa

Buenos Airesissa 15/1 1938

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 59.

Buenos Airsi SSA 17 P:nÄ tammi KUUTA 19 38.

VIITTAUS: N

P:nÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

ULKOASIAINMINISTERIÖ		
2 316 Tal. 38.		
11/2. 38	3	151
5	1934	

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Montevideossa olevan lähetysten raportti N° 3.

Lähetystö kunnioittaen myötäliittää Ulkoasiainministeriölle Montevideossa olevan lähetysten raportin N° 3, joka sisältää:

Suomen ja Uruguayn välinen kauppa ja sen kehitysmahdollisuudet.

Ministeri *Kuis Oksanen*

Montevideo SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Buenos Airesissa 15 p:nä tammi kuuta 1938.

Asia: Suomen ja Uruguayn välinen kauppa
ja sen kehitysmahdollisuudet.

ULKOASIAINEMINISTÖN			
2	310	4	38
1/2	38	3	111
5	C34		

Edellisessä raportissani huomautin, että vientimme kehitys Uruguayssa riippuu lähinnä siitä, missä määrin ostromme Uruguaysta lisääntyvät. Saadaksemme jonkinlaisen käsityksen kauppamme kehitysmahdollisuuksista, on syytä luoda suppea yleiskatsaus Suomen ja Uruguayn välisiin kauppasuhteisiin. Nojautun tällöin katsauksessani omaan tilastoomme, joka antaa niistä moninverroin tasmallisemman ja tarkemman kuvan kuin Uruguayn tilasto, jota merkillisempää - sivumennen sanoen - en ole aikaisemmin joutunut käsittelemään. Niin omalaatuinen on sen systeemi ja kokoonpano.

On ensinnäkin todettava, että yleensä vienti Uruguayhin on Suomen tilaston mukaan ollut suurempi kuin tuonti sieltä. Tämä onkin vuoteen 1935 - jolloin vasta saatiin myös alkuperä- ja kulutusmaittain laadittu tilasto - varsin luonnollinen ilmiö, sillä suora tuonti on sieltä aina ollut epäsuoraa tuontia melkoista pienempi. Tämän jälkeen voidaan onneksi todeta, että todellinen kauppavaihtomme Uruguayn kanssa

JAKELUOHJE:

S. Puunjal. teoll. kesk. liitto,
Arabia.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.
Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.
Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ei nykyisinkaan, vaikka emme olekaan sopimuksellisesti tasa-arvoisessa asemassa muitten maitten kanssa, ole niinkaan mitatonta. V. 1935 oli koko vaihto lähes 16 milj. ja vuonna 1936 yli 11 milj. markkaa.

Mitä ensinnakin tuontiin tulee on se ostomaittain laaditun tilaston mukaan ollut Uruguaysta vaatimatonta, siinä 2 - 3 miljoonan markan nurkille ja vahan enemmän parhaina vuosina. Poikkeuksen tekee vuosi 1928, jolloin tuonti Uruguaysta ostomaittilastonkin mukaan oli kokonaista 13,3 milj. markkaa. Viimeisinä vuosina alkuperamaittain laadittu tilasto osoittaa jo suurempia lukuja. V. 1935 oli tuonti Uruguaysta lähes 8 milj. ja v. 1936 lähes 5 milj. markkaa. Kuluvan vuoden marraskuun lopussa oli tuonti 6,1 milj. markkaa.

Minulla ei ole käytettävissä Ruotsin kauppatilastoa, mutta Uruguayn oman tilaston mukaan vienti Ruotsiin oli Uruguayn pesoissa v. 1934 902,804 ja v. 1935 1.242.330 (Suomen vastaavien määrien ollessa 107.155 ja 81.326 pesoa). Uruguayn peson ollessa n. 27 markkaa eivät nämä luvut ole niin vähäpätöisiä kuin milta ne ensisilmäyksellä näyttävät.

Pääasialliset tahananastiset tuontitavaramme Uruguaysta ovat olleet vuodat ja nahat, villa, suolet, karjanrehu (öljykakkuja), lihasäilykkeet, kebratshouute ja lyijy. Ei tuottane suuriakaan vaikeuksia lisätä esim. vuotien, villan ja suolien ostoja. Ja lisäksi voivat uusina tuontitavaroina tulla kysymykseen myös sellaiset suuret tuontiartikkelit kuin vehnä ja pellavan siemenet ja pienemmistä leseet, kaseiini, ihra, tali, harjakset,

luujauhot, hedelmät y.m.

Vientimme Uruguayhin on parhaina vuosina myynti-tilaston mukaan ollut 4 - 5 milj. markan vaiheilla. Kulutusmaatilaston mukaan se oli v. 1935: 8,2 ja v. 1936: 6,7 milj. markkaa. Kuluvan vuoden marraskuun lopussa vienti oli 5,6 milj. mk. Meidän pääasialliset vientitavaramme Uruguayhin ovat olleet faneeri, sanomalehti- ja eräät muut paperit, selluloosa, laudat ja laatikkolaudat, puuhioke, pahvi ja kartonki. Lisäksi on Uruguayhin viety myös lankarullia, lukkoja, kovasinkivia ja aikaisemmin myös fajanssituotteita.

Tähänastisessa viennissämme on kyllä melkoisesti parantamisen mahdollisuuksia.

Etelä-amerikkalaisista maista on Uruguay melkein pä ainoa suomalaisen havupuutavaran käyttäjä. V. 1936 Suomi vei sinne 427 m³. kuusilautoja ja 981 m³. laatikkolautoja. Ruotsin vastaavat numerot olivat 890 ja 1617 m³.

Sanomalehtipaperia tuotiin Uruguayhin rullissa v. 1935: 10.837 tonnia. Siitä tuli Kanadasta 4.401, Norjasta 1.972, Suomesta 980, Neuvostoliitosta 958, Yhdysvalloista 725, Englannista 615, Ruotsista 365, Argentinasta 266, Tanskasta 252, Belgiasta 116, Hollannista 109 ja Saksasta 77 tonnia. Sanomalehtipaperin lisäksi tulevat useat muut paperilaadut, joita on osittain jo ennenkin viety Uruguayhin.

Puuvanuketta (hioketta ja selluloosaa) tuotiin v. 1935 yhteensä 3.840 tonnia, siitä Saksasta 3.155, Ruotsista 654 ja Norjasta 31 tonnia. Siitä lienee n. 400 tonnia ollut puuhio-

ketta ja loppu - 3440 tonnia - selluloosaa. Suomen tilaston mukaan vietiin Suomesta sanottuna vuonna 303 tonnia puuhioketta Uruguayhin. Ainakin selluloosan, pahvin ja kartongin vientiä voidaan melkoisesti lisätä.

Faneerintuonnista ei Uruguayn kauppatilaston mukaan saa selvää kuvaa, mutta keskusteluni Wilson-yhtiön edustajan kanssa osoitti, että sen lisaamiseen Suomesta on mahdollisuuksia.

Muista tuotteista ovat varmaankin suurimmat mahdollisuudet fajanssiteollisuutemme tuotteilla. Talousfajanssille Uruguayn markkinat eivät tietenkaan niiden rajoittuneisuuden takia tarjoa mitään suuria mahdollisuuksia, mutta aikaisemmat kokemukset lienevät sillakin alalla olleen myönteisiä. Ja vaatimattomampikin myynnin lisäys on epäilemättä aina hyödyksi. Huomattavamman mahdollisuuden luulisin sen sijaan olevan Arabian saniteettiporsliinilla vilkkaan rakennustoiminnan takia, joka kaikesta taloudellisesta ahdingosta huolimatta tulee jatkumaan. Matkailijaliikennettä silmäläpitaen on kyllä nyt jo kylpyrannoille rakennettu lukuisia uusia hotelleita ja yksityisasunnoita. Jos hotellien rakentamisessa tapahtuisikin hetkellinen pysähdys, jatkunee uusien yksityistalojen rakentaminen. Lisäksi on otettava huomioon suuret yleiset rakennustyöt. Uruguayssa on kyllä jonkun verran fajanssiteollisuutta, joka etupaassa valmistaa saniteettiporsliinia, mutta Arabian takalaisen edustajan lausunnon mukaan ei se sanottavasti hairinne Arabian myyntimahdollisuuksia.

Sikali kuin me saamme suhteemme ^{Uruguayn} kanssa niin järjestetyksi, että taataan valuuttaa suomalaisten tuotteiden ostoihin, on meillä mielestäni mahdollisuuksia lisätä melkoisestikin

vientiamme sinne. Tosin nama mahdollisuudet ovat sikali teoreettisia, etta vientimme tulee olemaan riippuvainen siita, mita meidan oma tuontimme Uruguaysta tulee kehittymaan. Asia ei ole kokonaan autettu vielä silla, etta Uruguay on valmis lukemaan meidan hyväksemme epasuoran tuonnin ehdolla, etta se on riittavasti selvitetty. Tarvitaan toimenpiteita suorankin tuonnin lisaamiseksi sen tarvitsematta silti heikontaa Argentinan kauppaamme, mika pelko ja vaara helpostikin on lahella, kun molempien p.o. maiden vientituotteet ovat suunnilleen samat. Se ei tietenkaan saa tulla kysymykseen. Mutta luulisin kuitenkin, etta niitten tavarain tuontia, jonka lisaamista tassa yhteydessa naista maista ja lahinna Uruguaysta nyt olisi harkittava, voidaan ensinnakin lisata suoraan tuotantomaista seka toiseksi keskittaa entista enemman tukemaan vientitoimintaamme. Se edellyttaa kuitenkin kosketusta vienti- ja tuontipiirien kanssa. Mutta siihenhan meidan viejamme lienevat jo saaneet tottua. Tassa tapauksessa sita on jatkettava myös Uruguayn suhteen. Tyysta helpottaa osaltaan suuresti Suomen-Etela-Amerikan linjan toiminta. Edellytan nimittain etta sen laivat voivat vaikeuksitta taydentaa paluulastiaan Montevideossa.

Ministeri

Luis O. Rosales

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 34

ASIA:

Montevideossa olevan lähetystön raportti n:o 4

Ministeri Orasmaa

Buenos Airesissa 24/1 1938

Buenos Airesissa OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 96.

5/310 Pal. 8 38.

Buenos Airesi ssa 24 P:nä tammi KUUTA 19 38. ^{21/2} 38

VIITTAUS: N

P:nä KUUTA 19 P:TTY n:o

5 C34

VIITTAUS: D. U. M. / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Montevideossa olevan lähetysten raportti N° 4.

Lähetystö myötäliittää kunnioittaen Ulkoasiain-
ministeriölle Montevideossa olevan lähetysten raportin N° 4,
joka sisältää:

Käyntini Montevideossa. Eräitä havainnoita.

Ministeri

Uilo Oksanen

Montevideo SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 4.

Buenos Airesi ssa 21 p:nä tammi kuuta 19 38.

Asia: Käyntini Montevideossa.

Eräitä havaintoja.

5/310 Sal. S-38
21/2-38

5 C34

Olen edellisissä Montevideon lähetysten raporteissa kosketellut muutamia ajankohtaisia kysymyksiä Suomen ja Uruguayn välisissä suhteissa. Lienee paikallaan mainita vielä lyhyesti valtuutuskirjeideni jätöstä sekä esittää eräitä huomioita ja vaikutelmia ensi matkastani Montevideossa. Myöskin^{se} seikka, että Uruguay on meillä verraten vähän tunnettu, antaa minulle rohkeuden lähettää Ulkoasiainministeriölle tällaisen kokoonpanoltaan varsin kirjavan, yleisluontoisen selostuksen.

X X X

Valtuutuskirjeiden jätös Montevideossahan ei ole meidän ulkopoliittikkamme kannalta mikaan niin merkittävä tapaus, että se ansaitsisi mitään erikoisselostusta. Ja vaatimattomin meidän se siellä suoritetaankin. Suurlahettilaiden ensimmäinen esittelija - Montevideossa on nimittäin molemmilla mahtavilla naapurimailla, Argentinalla ja Brasilialla oikein suurlahettilaat - oli esittelytilaisuudessa tavallisessa kaksirivisessä sinisessä puvussa, joka sekaan ei ollut aivan moitteettomassa kunnossa,

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi _____ ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

ja taalla kesaisin yleisesti muodissa olevassa kovassa olkiha-
tussa. Vastaanotettavat ulkovaltain edustajat saavat itse määrä-
tä pukunsa. Toiset ovat maan tavan mukaan tavallisessa puvussa
toiset taas - kuten viimeksi Puolan lähettiläs - ovat diplo-
maattiuniformussa. Kun minä arvelin, että frakki kunniamerkkinen
muodostaisi liian raikean vastakohtan hra Yereguin arkipuvulle,
valitsin jaketin. Tavallisissa puvuissa olivat myöskin sekä Ta-
savallan Presidentti Terra että ulkoasiainministeri Espalter. Yh-
tä epävirallisin menoin tapahtui itse toimituskin ja kaiken li-
säksi Presidentin yksityiskodissa - muuten kauniissa, suuren puis-
ton ympäröimässä kolmikerroksisessa pikkupalatsissa - sillä hanel-
la ei ole valtion puolesta asuntoa.

Tasavallan Presidentistä alkaen Uruguayn virano-
maiset olivat koko käyntini ajan erittäin ystävällisiä ja avu-
liaita. Ollessani Suomen Joutsenen paallikon kapteeni Konkolan
kanssa toistamiseen Presidentin luona, jutteli hän pitkälti kans-
sani Suomen ja Uruguayn välisistä kauppasuhteista lausuen toi-
vomuksenaan, että ne saataisiin vilkastumaan. Samaten ulkoasiain-
ministeri Espalter kiinnitti huomiotani samaan asiaan.

X X X

Uruguayhan on pinta-alaltaan pienin etelä-amerik-
kalaisista tasavalloista. Aukastiheys (11 henkeä m²) on korkeam-
pi kuin muissa tšekalaisissa tasavalloissa. Kokonsa puolesta se
on hiukan suurempi kuin Viro, Latvia ja Liettua yhteensä ja
asukasluvultaan - vahan yli 2 milj. - se on lähinnä Latvian
kokoinen, vahan suurempi. Samalla tavalla kuin Tanskassa, asuu

Uruguayssakin kolmannes asukkaista maan paakaukungiassa. Kauppakaupunkina on Montevideo varsin huomattava. Ensinnäkin noin 3/4 maan ulkomaankaupasta kulkee sen kautta. Ja merikaupunkina se on liikkeen suuruuden mukaan 11:s maailman satamakaupunkien joukossa, lähinnä Genovan kokoinen.

Yleiskehitykseltään Uruguay kuuluu tämän maan aaren edistyneimpiin valtioihin, ollen monessa suhteessa taalla edelläkävijämaana. Ja on syytä mainita, että Uruguay on viimeaikoihin asti välttynyt - kuten paakonsuli Mac Lean minulle huomautti - yhdestä maiden maiden pahimmista vitsauksista: lahjomisjärjestelmästä. Valitettavasti sitä on alkanut sielläkin ilmetä, mutta on syytä toivoa, että kansan perinnäinen rehellisyys pelastaa sen pahemmalta tartunnalta.

Buenos Airesista tuleva huomaa kyllä helposti, että Uruguayssa ei ole varallisuutta samassa määrin kuin La Plata-joen toisella puolella, mutta valittomasti hän panee merkille, että Montevideo eroaa edukseen muutenkin kuin paremman maantieteellisen asemansa puolesta naapuripaakaupungista. Lukuunottamatta verraten pientä vanhaa osaa, on kaupunki tilavasti ja somasti rakennettu. Pistää silmiin sen leveat, kauniit puistokatut ja laajojen huvilakaupungin osien miellyttävä rakennustaide. Katukuvalle antavat leimansa lukuisat muodikkaat, suuret autobussit. Ollaan ajan tasalla. Samaten rautateilla kiintyy huomio pullman- ja virtaviivaisiin moottorivaunuihin.

Luonto on etenkin eräissa suhteissa ollut Uruguayta kohtaan erittäin antelias. Sillä on nimittäin todellinen

aarre kylpyrantojensa rikkaudessa. Ja kun ne Rion kuuluu Copacabanaa lukuunottamatta ovat melkeinpa ainoat Etela-Amerikassa, tulee tama "riviera" vielä muodostamaan maalle huomattavan tulo-lahteen. Siita ollaan Uruguayssa tietoisia. Suunnattomat ovat nyt jo ne summat, jotka on uhrattu naiden rantojen ja niille ohjaavien upeitten teiden ja katujen kunnostamiseen sekä hotellirakennuksiin. Hammastyneena ensikertalainen niita katsellessaan tiedustelee, tulevatko ne todella kaikki saamaan tayden maaran asukkaita. Ja montevideolainen vastaa toivehikkaasti myontavasti. Matkailijaliikenne onkin sinne vuosi vuodelta ollut kasvamassa.

X X X

Tuloja tama pieni maa epailematta kipeasti kaippaa. Sen kauppatase on melkeinpa saannollisesti vientivoittoinen. Mutta ulkokaupan ylijaama ei riita peittamaan ulkomaisia suorituksia. valtiovelan - yhteensa 8 miljardia markkaa, josta noin puolet ulkomaista - hoito vie noin neljanneksen maan menoarviosta. Ja ulkomaisen velan lisaksi tulevat muiden ulkomaisten sijoituksien korot, mika ilmeisestikin on maksutaseen heikoin kohta. Julkaistujen laskelmien mukaan ovat ulkomaiset sijoitukset Uruguayssa yhteensa n. 570 milj. dollaria eli yli 26 miljardia markkaa. Siita on enin osa englantilaista ja amerikkalaista. M.m. Montevideossa rautatiet, kaasuu, vesijohtolaitos ja puhelin samaten suurin osa maan rautateista ja lihateollisuudesta on englantilaisten kasissa. Oloille kuvaavaa on, etta maassa toimii 9 ulkolaista pankkia ja etta monilla ulkolaisilla vakuutusyhtisilla on siella haarakonttorinsa. Tama ulko-

laisten sijoitusten määrä osaltaan selittää maan vaikean valuuttatilanteen.

X X X

Uruguayn pääelinkeino on ollut karjanhoito ja sen tuotteet - villa, vuodat ja liha - ovat olleet maan päävientitavarat. Viimeisten vuosikymmenien kuluessa on maanviljelys saanut sen ohessa yhä enemmän jalansijaa. Niinpa maan pääviljalajien (vehnan, maissin, pellavansiemenen ja kauran) viljelysala on jälkeen v:den 1913 lisaantynyt 25 %:lla. Viljeltyä maata kaikkiaan v. 1935-36 1.305.000 ha. eli 7 % maan pinta-alasta. Sادت vain ovat edelleen heikkoja. Niinpa v 1932, joka ilmeisesti oli normaalivuosi, hehtaaria kohden saatiin vehnää 701 kg, maissia 767 kg., kauraa 755 kg. ja pellavansiemeniä 686 kg.

Karjanhoito on vastaavina vuosina yleensä pysynyt samassa laajuudessa lammashoitoa lukuunottamatta. Lampaitten lukumäärä on sinä aikana kaksinkertaistunut ollen nyt yli 20 milj. lammasta.

Viime vuosina on Uruguayssa myös syntynyt teollista toimintaa useilla aloilla. Se sai taalla samaten kuin Argentinassa alkunsa maailman sodan aikana. Sen jälkeen se on vahitellen kasvanut ja kehittynyt korkeitten tullien suojassa ja nyttemmin myös valuuttasaannostelyn avulla. Erilla teollisuuden haaroilla ja lahinna tietysti niilla, jotka voivat käyttää kotimaisia raaka-aineita, onkin tietysti luonnolliset kehitysmahdollisuudet. Mutta omavaraisuuspyrkimykset vievät taalla - siitä mainitsi erikoisesti Belgian lahettilas - teollista kehi-

tystä myös aloille, joilla siltä puuttuu kaikki menestymisen mahdollisuudet. Parhaillaan on Rio-Negro-jokeen rakenteilla suuri vesivoima-asema, jonka pitäisi tyydyttää maan koko voiman tarve. Kun se valmistuu, tulee se varmaan antamaan uuden sysäyksen maan teollistumiselle.

Montevideossa on pysyväinen urugualaisten teollisuustuotteiden näyttely. Se käsittää kolme melko suurta näyttelyhallia ja lisäksi eraita ulkosalla olevia erillisiä paviljonkeja. Näyttelyalue muodostaa samalla kaupungin Tivoli-alueen olen siten yleisenä kansan huvittelupuistona. Itse näyttely on avoinna klo 15 - 1 yöllä. Siellä saa hyvän yleissilmäyksen maan teolliseen tuotantoon. Kovin monipuolistahan se ei vielä ole. Mutta sellaisenaan näyttely kuvastaa vallitsevia pyrkimyksiä. Ja sijoittamalla se kansan puiston yhteyteen, pyrkii se samalla kasvattamaan rakkautta kotimaista tuotantoa ja työtä kohtaan.

X X X

Matkani järjestyi viranomaisten lausuman toivomuksen mukaan "Suomen Joutsenen" vierailun kanssa yksin. Laivan tulohan myöhästyi usealla päivällä sen alkuperäisestä suunnitelmasta. Siitä oli kuitenkin se hyöty, että sain tilaisuuden hoitaa valuutta-asioitamme, mikä vei enemmän aikaa kuin olisin voinut odottaa. Vaikkakin kaikki suhtautuivat asioihin suurella hyväntahtoisuudella, ei heidän lupauksensa pitäväisyys osoittautunut yhtä suureksi, ja niin oli herkeämättä valvottava asian käsittelyä, jos toivoi siinä paasta eteenpäin. Sitapaitsi Uruguayssa on virastoilla kesällä varsin outo päiväjärjestys. Ne työsken-

televat nimittain klo 7,45 - 12,15. Siis vain 4 $\frac{1}{2}$ tuntia aamu-paivalla.

Suomen Joutsenen kaynti onnistui mielestani hyvin. En tosin ollut Montevideossa vierailun loppuun asti, vaan palasin sielta kaikkien vierailun yhteydessa olevien virallisten toimien jalkeen Buenos Airesiin, koska on jalleen kiirehdittava Chilen matkalle. Henkilokohtaisesti minulle oli hyvin kiintoisaa todeta, mika huomattava merkitys naitta koululaivavierailuilla meille on. Jo ennen laivan tuloa minulle kerrottiin sen edellisesta kaynnista ja huvitettuina eri piirit tiedustelivat kaynnin johdosta maamme oloja.

Laivan paallyston taholta kylla huomautettiin, etta laivan toinen vierailu ei enaa muodostu sellaiseksi merkkita-paukseksi, jollainen on sen ensimainen kaynti kaikkialla ollut. Siina voi olla peraa ja siihenhan on olemassa varsin luonnol-linen selitys: uutuuden viehatys on poissa. En tunne tarkemmin laivan paallikon saamia ohjeita naiden vierailujen varalta enka hanen kayttavarojansa. Mutta luulisin, etta yhteyden otto sanoma-lehtimiesten kanssa varmaan toisenkin vierailun aikana olisi o-miaan lisaamaan vierailun mainosmerkitysta. Jotta kaikki tallai-set nakskohdat voitaisiin ajoissa ottaa huomioon, olisi suota-va etta laivan vierailuohjelmasta sovitaan riittavan ajoissa paikallisen edustuston kanssa.

Ministeri

Ries Oksanen